

مایع آمنیوتیک چیست؟

مایع آمنیوتیک ماده ای است که جنین را در کیسه احاطه کرده است.

این مایع کارهای مهمی انجام می دهد که عبارتند از:

-به عنوان یک ضربه گیر جنین را در مقابل صدمات و بند ناف را در مقابل تحت فشار قرار گرفتن (در نتیجه اختلال در اکسیژن رسانی به جنین) محافظت می کند.

-جنین و رحم را از عفونت محافظت می کند.

-به عنوان یک منبع پشتیبان کوتاه مدت از مایعات و مواد غذایی عمل می کند.

-به جنین برای تنفس و تحرک کمک می کند.

-به تکامل مناسب سیستم های گوارشی و اسکلتی-عضلانی و تنفسی جنین کمک می کند.

الیگو هیدر آمنیوس به چه معناست؟

به کاهش غیر طبیعی میزان آب دور جنین (مایع آمنیون) گفته می شود.

در سونوگرافی معمولا در صورتی که آب دور جنین کمتر از ۵ سانتی متر باشد را الیگو هیدر آمنیوس می گویند.

از کجا بفهمیم آب دور جنین کم شده است؟

پزشک با استفاده از روش های مختلف مقدار آب دور جنین را اندازه گیری می کند که در صورت مشکلات زیر کمبود آب دور جنین تشخیص داده می شود:

-آب دور جنین کمتر از ۵ سانتی متر باشد.

-هفته ۳۲ تا ۳۷ حجم مایع در کیسه آب کمتر از ۵۰۰ میلی لیتر باشد

-آبریزش از واژن که نشان دهنده پاره شدن کیسه آب می باشد.

-کاهش سایز رحم (تشخیص قطعی با سونوگرافی).

علت های کمبود آب دور جنین:

-پاره شدن کیسه آب (در صورت پارگی کیسه آب قبل از هفته ۳۷ آنتی بیوتیک تجویز می شود تا از جنین در برابر عفونت محافظت شود)

-مشکلات جفت (در صورت وجود بیماری فشارخون و دیابت و...جفت نمی تواند مقدار کافی خون و ماده مغذی به جنین برساند و با کمبود آب دور جنین مواجه می شود).

-داروها (بعضی داروها باعث تنگ شدن مجرای شریانی جنین و کم شدن تولید ادرار می شود مانند قرص ایپوبروفن و قرص فشارخون بالا)

-بیماری جنین (جنین مایع آمنیون را قورت می دهد و آن را به شکل ادرار دفع می کند در مشکلات کلیه و مجاری ادراری جنین نمی تواند آب را دفع کند و حجم مایع آمنیون کم می شود)

مشکلاتی که در اثر کاهش آب دور جنین ایجاد می شود:

-نقص نوزاد

-تولد نوزاد مرده

-سقط جنین

-زایمان زودرس

-محدودیت رشد جنین

درمان کمبود آب دور جنین:

-اصلاح علت زمینه ای

-بررسی از نظر ناهنجاری و رشد جنین

-نظارت دقیق جنین

-آبرسانی به مادر با نوشیدنی ها

-استراحت

-نهایتا ختم بارداری

آموزش های لازم در الیگو هیدر آمنیوس:

-در صورت احساس آبریزش از واژن حتما به پزشک اطلاع دهید.

-به اندازه کافی استراحت کنید ترجیحا به پهلو چپ بخوابید.

-در صورت کم شدن حرکت جنین حتما به پزشک اطلاع داده شود.

-کنترل بیماری هایی مثل دیابت و کم آبی بدن مادر و فشارخون بالا و...

-انجام سونوگرافی بنا به درخواست پزشک.

-در صورت داشتن ترشحات بدبو حتما به پزشک خود اطلاع دهید.

-مصرف به موقع آنتی بیوتیک در صورتی که پزشک تجویز کرده است.

مجمع هی دانی تخصصی و فوق تخصصی امام رضا (ع) و شهید مطهری

عنوان:

پلی هیدرآمنیوس و الیگو هیدرآمنیوس (افزایش و کاهش مایع آمنیون)

تهیه کننده:

ریحانه گلزار (سمت: ماما)

منبع:

بارداری و زایمان ویلیامز جلد یکم ۲۰۱۸

ویراست ۲۵

تاریخ تدوین: پاییز ۱۴۰۰

تدابیر درمانی:

-در اولین قدم ضروری است علت زیاد شدن مایع آمنیون مشخص شود. درمان تنها در موارد علامتدار بودن لازم است. در صورتی که سونوگرافی وجود نقص قابل توجهی را در جنین نشان دهد مشاوره با والدین باید انجام شود. از آنجایی که ناهنجاری های جنینی سهم عمده ای در بروز این اختلال دارند ضروری است سلامت جنین با انجام سونوگرافی سلامت تا حد ممکن تضمین شود

-با آزمایش قند خون مادر از نظر ابتلا به دیابت بررسی شود

توصیه های لازم برای مقابله با عوارض پلی هیدرآمنیوس:

-استراحت کنید به خصوص در مراحل آخر بارداری.

-وعده های غذایی سبک میل کنید.

-از انجام حرکات سریع اجتناب کنید.

-در هنگام خواب با استفاده از بالش شکم خود را حمایت کنید.

-از ادویه های تند و هر نوع غذایی که منجر به تشدید سوزش سر دل می شود اجتناب شود.

-بلافاصله پس از صرف غذا دراز نکشید.

-در هنگام انجام کارها حتما از کسی کمک بگیرید

پلی هیدرآمنیوس به چه معناست؟

به افزایش غیر طبیعی میزان مایع آمنیون گفته می شود. اندکس بالای ۲۵ سانتی متر بیش از حد تلقی می شود. مقدار طبیعی این اندکس در سه ماهه سوم حاملگی ۸ تا ۲۵ سانتی متر است.

علائم پلی هیدرآمنیوس:

-رشد سریعتر از حد طبیعی رحم

-درد های شکمی (ناشی از فشار زیاد مایع)

-نوسان شدید وزن

-کمردرد و ورم شدید پاها و قوزک پا

-تنگی نفس شدید

-تورم پا و ناحیه تناسلی و دیواره شکم

-در موارد نادر به علت فشار زیاد رحم روی مجاری ادراری کاهش دفع ادرار رخ می دهد

-دشوار شدن شنیدن صدای قلب جنین

-عدم درک حرکات جنین

علت:

-در بیشتر موارد نامشخص است

-ناهنجاری های دستگاه عصبی جنین و دستگاه گوارشی

-دیابت در مادر

-افزایش برون ده ادراری جنین

-کاهش جذب جنین از راه لوله گوارش (ناهنجاری مری)

-کاهش میزان بلع جنین (ناهنجاری لوله عصبی)

-افزایش ترشح مایع آمنیوتیک به وسیله جفت بزرگ

